

امروز بزرگ ترها، فردا کوچک ترها

برای شروع بد نیست نگاهی به آمارهای مرتبط با شبکه‌های اجتماعی تا سال ۲۰۱۹ بیندازیم. آمارها نشان می‌دهند به‌طور روزانه ۳/۲ میلیارد نفر در جهان در شبکه‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند که این عدد حدود ۴۲ درصد جمعیت جهان است. ظرفیت بالای شبکه‌های اجتماعی برای جذب کاربران موجب شده تا احتمال جذب افراد با سنین پایین بسیار زیاد باشد. پس اگر بخواهیم کمی آینده‌نگر باشیم و برای نسل بعد دغدغه‌مند، باید از امروز کودکان را با شبکه‌های اجتماعی و سواد استفاده از آنها آشنا کنیم.

بازی، راهکاری مناسب

با توجه به شرایط شبکه‌های اجتماعی به نظر می‌رسد حضور کودکان حتی با نظارت والدین در شبکه‌های اجتماعی قبل از ۱۳ سالگی راهکار مناسبی نباشد. اما راهکارهای دیگری وجود دارد که می‌توان از آن به‌عنوان جایگزین مناسب برای مهارت‌آموزی کودکان استفاده کرد. اولین و ساده‌ترین راهکار شاید آشنا کردن کودکان با بازی‌های آنلاین باشد؛ بازی‌هایی که در آن می‌توان با دیگر دوستان ارتباط برقرار کرد و با استفاده از پیام در مسیر بازی مشارکت انجام داد.

به‌طور معمول بازی‌های استراتژیک این نگاه را دارند و می‌توان در آن با دیگر افراد ارتباط برقرار کرد. از آنجایی که بازی‌ها محیط کنترل شده‌تری نسبت به شبکه‌های اجتماعی دارند بازه فعالیت‌هایی که کودکان می‌توانند انجام دهند بسیار کمتر است و این فعالیت‌ها به اضافه کردن دوستان، ارسال و دریافت پیام و تشکیل گروه‌ها ختم می‌شود. به‌این‌ترتیب کودکان با مهارت تعامل آنلاین بیشتر آشنا می‌شوند و شبکه‌سازی به‌صورت مجازی با دیگر دوستان خود را در یک محیط امن تمرین می‌کنند.

تقویت مهارت‌های کودکان برای حضور آتی در شبکه‌های اجتماعی

تمرین در فضاهای امن

محسن سمسار پور

بر اساس قوانین، حضور افراد زیر ۱۳ سال به شبکه‌های اجتماعی ممنوع است و اجازه ساخت حساب کاربری در شبکه‌های اجتماعی به آنها داده نمی‌شود. از طرف دیگر نسل جدید از سال‌های اول زندگی با فناوری همراه بوده‌اند و احتمال حضور آنها در شبکه‌های اجتماعی بسیار بالاست، در نتیجه بهتر است قبل از ورود این افراد به شبکه‌های اجتماعی، راهکارهای مناسب برای آمادگی و تقویت مهارت‌های حضورشان در شبکه‌های اجتماعی را بررسی کنیم. امروزه در جهان، شبکه‌های اجتماعی مخصوص کودکان به‌طور خاص طراحی شده و به نظر می‌رسد ایجاد چنین فضاهای امنی می‌تواند امکان تمرین کودکان قبل از ورود به شبکه‌های اجتماعی بزرگ‌تر را فراهم کند.

شبکه‌های اجتماعی جایگزین

در حال حاضر برخی شبکه‌های اجتماعی مخصوص افراد زیر ۱۵ سال هستند که می‌توانند محیط امن و مناسبی برای فعالیت کاربران کودک و نوجوان باشند. دو سرویس فارسی زبان انارستان و درسا که در کشور فعالیت می‌کنند به سرویس‌های مشابه انگلیسی زبان ارجحیت دارند، زیرا علاوه بر زبان فارسی امکانات متعددی را در اختیار کودکان و خانواده آنها قرار می‌دهند که در ادامه به آنها اشاره می‌کنیم.

انارستان و درسا؛ متولی اینترنت پاک

در ایران فعالیت‌هایی به‌منظور ایجاد محیط امن برای کودکان انجام شده و نمونه‌هایی از شبکه‌های اجتماعی یا پلتفرم‌های ایمن برای کودکان توسط دو متصدی آن یعنی درسا و انارستان صورت گرفته است. رویکرد انارستان، جداسازی اینترنت کودک و نوجوان از اینترنت جهانی است. انارستان محصولات متنوعی از جمله سیمکارت، نارلیگا (برگزاری مسابقات برخط از بازی‌های رایانه‌ای)، آبنار (سرویس خدمات صوتی)، نارکت (فروشگاه محتوای اندرویدی)، خلاقیت‌کده (عرضه محصولات فیزیکی)، تبلت کودک و نوجوان و رمانت (اینترنت ویژه کودک و نوجوان) عرضه کرده است. به گفته محمودی، مدیرعامل انارستان تبلت کودک و نوجوان ایرانی با نام نارکت به نرم‌افزار مدیریت والدین مجهز است و از این طریق والدین می‌توانند برنامه زمانی و سطح دسترسی برای فرزندان تعریف کنند.

زیست‌بوم مجازی درسا از دیگر متولیان تولید محتوای پاک برای کودکان، چهار سرویس اصلی شامل درس‌بازار (بازار اندرویدی کودک و نوجوان) دنیای درسا (برنامه نظارت والدین)، پرسا (سامانه پرسش و پاسخ درباره فضای مجازی) و اینترنت پاک دارد. عباس محمدخانی، مدیرعامل زیست‌بوم مجازی درسا در خصوص اهمیت و ضرورت نظارت والدین بر کودکان و نوجوانان و میزان و نحوه استفاده آنها از فضای مجازی قبلاً در گفت‌وگو با کلیک عنوان کرده بود: «امروزه استفاده از گوشی هوشمند و تبلت برای نسل حساس کودکان و نوجوانان امری اجتناب‌ناپذیر شده و از سوی دیگر دسترسی این گروه سنی به محتوای نامناسب فضای مجازی، به دغدغه ذهنی والدین تبدیل شده است.» به همین منظور درسا علاوه بر کودکان، خانواده‌ها را نیز برای افزایش سواد و مهارت آنها در فضای مجازی همراهی می‌کند.

کودکان ۴ تا ۱۰ ساله

Kudos: این شبکه اجتماعی برای کودکان هشت سال به بالاست و به‌صورت رایگان می‌توان از آن استفاده کرد. این شبکه اجتماعی روی پلتفرم‌های اندروید و آی‌اواس قابل نصب و استفاده بوده و محیطی کاملاً امن را برای اشتراک‌گذاری تصاویر برای کودکان فراهم آورده است.

ویژگی ایمن: همه حساب‌ها نیازمند تایید ایمیل توسط والدین است. موقعیت جغرافیایی تصاویر نمایش داده نمی‌شود تا موقعیت کودکان مشخص نشود. تمام عکس‌ها نظارت شده و در صورتی که مشکلی نداشته باشند، منتشر می‌شود. **PlayKids Talk:** برای آشنایی کودکان با محیطی شبیه به اینستاگرام (ولی امن و کنترل شده) PlayKids Talk بهترین گزینه است. این شبکه اجتماعی برای کودکان هفت سال به بالا طراحی شده و به‌صورت رایگان روی اندروید و آی‌اواس قابل دسترسی است.

ویژگی ایمن: برای تایید حساب، والدین باید سن آنها را تایید و از طریق ایمیل حساب را فعال کنند. والدین امکان بررسی تمام فعالیت‌های حساب کاربری فرزندان خود را دارند و می‌توانند حساب و فعالیت‌های دوستان کودک خود را نیز رصد کنند. والدین از طریق نرم‌افزاری که روی گوشی خود نصب می‌کنند امکان بررسی لحظه به لحظه فعالیت‌های فرزندان خود در این شبکه اجتماعی را دارند.

ChatFOSS: این نرم‌افزار برای کودکان چهار سال به بالا طراحی شده و آنها می‌توانند در آن پیام، عکس و ویدئو ارسال کنند. تفاوت اصلی و شاید جذاب این شبکه اجتماعی با دیگر نمونه‌های مشابه این است که امکان جست‌وجوی کاربران وجود ندارد. طراحان این شبکه اجتماعی معتقدند که

فضای آنلاین باید آینه‌ای از فضای فیزیکی و واقعی باشد، برای همین کودکان شما فقط می‌توانند با افرادی که در دنیای واقعی آنها را می‌شناسند ارتباط برقرار کنند.

ویژگی ایمن: هیچ‌کس نمی‌تواند کسی را در گروهی دعوت کند و در صورتی که دو نفر یکدیگر را نشناسند امکان جست‌وجو وجود ندارد. هیچ برنامه تبلیغاتی برای این شبکه اجتماعی در نظر گرفته نشده و امکان نمایش محتوای ناخواسته در آن وجود ندارد. برای افراد زیر ۱۸ سال تایید فعال‌سازی حساب فقط توسط والدین انجام می‌شود.

نوجوانان ۱۱ تا ۱۳ ساله

Kidzworld: تنها افرادی که بالای ۱۱ سال باشند امکان فعالیت در این شبکه اجتماعی را دارند و به‌صورت رایگان می‌توانند از تمام امکانات آن استفاده کنند. البته تنها دارندگان سیستم‌عامل آی‌اواس می‌توانند از این برنامه بهره‌مند شوند؛ امکاناتی چون بلاگ، حضور در انجمن‌های مختلف، اشتراک تصاویر و آثار هنری و حتی بازی‌های گروهی از امکانات این شبکه اجتماعی است.

ویژگی ایمن: نیروی انسانی مجرب برای بررسی محتوای ارسالی توسط کاربران همه پست‌ها را پس از تایید منتشر می‌کند. در کنار نیروی انسانی، سیستم به‌صورت هوشمندانه محتوای نامناسب را تشخیص می‌دهد و آن را حذف می‌کند.

Popjam: در Popjam فقط کاربران بالای ۱۳ سال می‌توانند عضو شوند. امکانات ارسال تصاویر با اضافه کردن برچسب‌ها، ارسال پست‌های متنی و همچنین امکان برقراری ارتباط با دیگر کاربران به‌صورت پیش‌فرض روی این شبکه اجتماعی وجود دارد، اما چیزی که آن را کمی با دیگر شبکه‌های اجتماعی متفاوت می‌کند وجود بازی‌های جذاب است. استفاده از این شبکه اجتماعی برای کاربران آی‌اواس رایگان است.

ویژگی ایمن: مدیران به‌صورت ۲۴ ساعته فعالیت‌های کاربران را رصد می‌کنند. کاربران تنها می‌توانند به افرادی که با آنها دوست هستند پیام ارسال کنند. امکان گزارش محتوای نامناسب وجود دارد و محتوای گزارش شده پس از بررسی و تایید تخلف حذف خواهد شد.

خرمیین

اگر مطالب این صفحه را می‌پسندید، عدد ۷۱۲۳ را به شماره ۳۰۰۱۱۲۲۶ پیامک کنید